

Oponentský posudek

Jméno diplomanta:	Tom El Haddidy
Téma práce:	Procesní použitelnost důkazů v trestním řízení ve světle rozhodovací praxe soudů
Rozsah práce	138 085 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	3.1.2024
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Předložená diplomová práce se zabývá problematikou procesní použitelnosti důkazů v trestním řízení. Jde nesporně o aktuální téma, a to i s přihlédnutím k tomu, že jde o otázku řešenou trestním řádem velice okrajově a spíše je ponechána teorii a právě soudní judikatuře, na kterou se diplomant ve své práci zaměřil. Do určité míry se otázkou procesní použitelnosti zabýval návrh nového trestního řádu, který však byl odmítnut (k tomu blíže viz kapitola šestá předložené práce).

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma lze považovat za náročnější na zpracování. K jeho zpracování je nutná znalost nejen trestního práva procesního, ale také práva ústavního (test proporcionality). Při zpracování tématu autor vycházel z tuzemské literatury, ale také z pramenů zahraniční provenience. Logiky bylo vycházeno také ze značného množství soudní judikatury včetně judikatury ESLP. Při zpracování tématu diplomant použil zejména metody analýzy a deskripce.

3. Formální a systematické členění práce

Vyjma úvodu a závěru je práce členěna do pěti na sebe logicky navazujících kapitol. V první kapitole se autor věnuje obecně problematice platnosti důkazu – východiskům vyplývajícím z ústavněprávní úrovně, ale i z trestního řádu (§ 89 odst. 3, 258 odst. 1 písm. a) atd.). Dále se také věnuje rozlišení pojmů nezákonnosti, neúčinnosti, nepřipustnosti a nepoužitelnosti důkazu a vysvětluje, proč téma práce pojal právě ve vztahu k (ne)použitelnosti důkazu. V další kapitole označené jako třetí (fakticky kapitola druhá) pak autor rozlišuje jednotlivé kategorie nepoužitelných důkazů. Zabývá se tím, co je podstatnou vadou důkazu, a představuje příklady absolutně a relativně neúčinných důkazů. Dále se zabývá též procesní použitelností zákonných poznatků (např. trestních oznámení, podpůrné operativně pátrací prostředky, odposlechy ve věznicích). Ve třetí kapitole autor představuje judikaturu ESLP

k vybraným problematickým aspektům, s nimiž je procesní nepoužitelnost důkazu typicky spjata (policejní provokace, důkaz získaný za porušení zákazu mučení, důkaz získaný porušením práva na respektování soukromí). Obdobná témata pak autor přenáší i do další kapitoly, v níž je pozornost zaměřena na analýzu tuzemské judikatury. Zde autor mj. velmi dobře analyzuje její vztah vůči judikatuře ESLP. V poslední kapitole pak autor rozebírá návrhy, které se v oblasti procesní použitelnosti důkazů objevily v návrhu nového trestního řádu a sám předkládá návrhy de lege ferenda.

4. Vyjádření k práci

Práce představuje vynikající zpracování daného tématu. Práce je čtivá a bez gramatických či stylistických chyb. Je třeba ocenit práci se značným množstvím pramenů (i zahraničních a také právně filozofických - viz Morálka práva od Fullera), včetně judikatury tuzemských soudů i ESLP. Rozhodnutí autor precizně analyzuje. Celou práci prostupují vlastní a velmi dobře argumentačně podložené úvahy autora (např. str. 17,22,23,32,46,..zejména pak v poslední kapitole). Stejně tak oponent k vítuje použití zahraničních pramenů, ale také tuzemských pramenů staršího data (k tomu srov. i úvod práce), které doposud neztratily ničeho na své relevanci. V úvodu práce autor také popisuje, jakým způsobem při zpracování práce postupoval a je třeba poznamenat, že jeho píli a čas strávený nad vyhledáváním a analýzou judikatury obsah práce reflektuje. Autor jednoznačně prokázal, že se ve zvolené problematice velmi dobře orientuje a projevil též nadání samostatné vědecké činnosti. Práce je způsobilá k obhajobě a nutno konstatovat, že svým obsahem nesporně dosahuje kvalit nejméně práce rigorózní.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomant splnil cíl stanovený v úvodu práce
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce je samostatným zpracováním zvoleného tématu (Theses 8%, Turnitin 25%)
Logická stavba práce	Struktura práce je logická, diplomant přechází od obecného ke konkrétnímu
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Citační norma je splněna. Diplomant pracuje s nadprůměrným počtem zdrojů, mezi nimiž jsou zastoupeny zahraniční zdroje. Dále pracuje s nadstandardním množstvím soudní judikatury.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy přesahuje běžný rámec diplomové práce. Autor se zvolené problematice zevrubně věnoval a prokázal schopnost samostatného kritického uvažování.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce je přehledná, text vykazuje jednotný styl grafického zpracování.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková i stylistická úroveň textu je na vynikající úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Diplomant by se v návaznosti na poznámku pod čarou č. 99 mohl blíže vyjádřit k tomu, z jakých důvodů považuje hypnózu za nepřípustný důkaz.

Doporučení/nedoporučení práce	Doporučuji k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň	1

V Praze dne 27.2.2024

JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.
oponent